

Konsolidovaná výroční správa

Obce Hrachovo

za rok 2023

.....
Ondrej Knechta
starosta obce

OBSAH

1. Úvodné slovo starostu obce
2. Identifikačné údaje obce
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov
4. Poslanie, vízie, ciele
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku
 - 5.1 Geografické údaje
 - 5.2 Demografické údaje
 - 5.3 Ekonomické údaje
 - 5.4 Symboly obce
 - 5.5 História obce
 - 5.6 Pamiatky
 - 5.7 Významné osobnosti obce
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)
 - 6.1 Výchova a vzdelávanie
 - 6.2 Zdravotníctvo
 - 6.3 Kultúra
 - 6.4 Doprava
 - 6.5 Územné plánovanie
 - 6.6 Hospodárstvo
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva
 - 7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023 v Eur
 - 7.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023
 - 7.3 Rozpočet na roky 2024 – 2026 v Eur
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za konsolidovaný celok
 - 8.1 Majetok v Eur
 - 8.2 Zdroje krytia v Eur
 - 8.3 Pohľadávky v Eur
 - 8.4 Závazky v Eur
9. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov za konsolidovaný celok v Eur
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce
 - 10.1 Prijaté granty a transfery
 - 10.2 Poskytnuté dotácie
 - 10.3 Významné investičné akcie v roku 2023
 - 10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti
 - 10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia
 - 10.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

1. Úvodné slovo starostu obce

Úlohou obce je zabezpečiť základné životné potreby a služby pre obyvateľov obce, zabezpečiť vhodné prostredie pre podnikateľov a zachovať vhodné podmienky pre život občanov. Obec investovala značnú časť finančných prostriedkov na stavebné pozemky určené na individuálnu výstavbu rodinných domov pre 17 záujemcov. Obec zabezpečuje základnú školskú dochádzku v Základnej škole s materskou školou Sama Vozára Hrachovo a v Materskej škole.

2. Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec Hrachovo
Sídlo:	Mieru 35, 980 52 Hrachovo
IČO:	00318779
DIČ:	2021230189
Predmet činnosti:	samospráva obce
Štatutárny orgán obce:	starosta
Telefón, fax:	047/56 95 126
Email:	starosta@obechrachovo.sk
Webová stránka:	www.obechrachovo.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Konsolidovaný celok tvoria:

Zriad'ovateľ

Názov:	Obec Hrachovo
Sídlo:	Mieru 35, 980 52 Hrachovo
Starosta obce:	Ondrej Knechta
Zástupca starostu obce:	Ondrej Vetrák
Hlavný kontrolór obce:	Ing. Oľga Fabová
Obecné zastupiteľstvo:	Ondrej Vetrák – zástupca starostu obce, JUDr. Zuzana Kederová, Mgr. Jana Liptáková, Ján Lupták, Matej Škvarka, Iveta Valentová. Ing. Miroslav Badinka nezložil sľub na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 23. 11. 2022, nakoľko bol práceneschopný. Práceneschopný bol k 31. 12. 2023.
Komisie:	Finančná komisia a podnikateľská Výstavby a rozvoja obce Verejného poriadku a životného prostredia Kultúry a športu Školstva, mládeže, sociálnych vecí a rodiny Ochrany verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
Obecný úrad:	Ing. Michaela Vývleková – ekonómka - účtovníčka, rozpočet obce, miestne dane a poplatky, personalistika a mzdy, fakturácia, pokladňa, majetok obce, ročné a štvrťročné výkazy, štatistické výkazy, prenesený výkon štátnej správy – školstvo, matrika, evidencia obyvateľstva a register adries, príprava a realizácia volieb a referenda, evidencia dotácií, evidencia zmlúv a nájomných zmlúv, evidencia hrobových miest a cintorínskych poplatkov, odpadové hospodárstvo, osvedčovanie podpisov a listín,

Katarína Mareková – prenesený výkon štátnej správy - matrika, evidencia obyvateľstva a register adries, príprava a realizácia volieb a referenda, osvedčovanie podpisov a listín, ZPOZ, evidencia SHR, spracovanie fakturácií za likvidáciu kalov, Milan Jackuliak – správca budov a vodič, zabezpečovanie pohrebov, vývoz fekálií a splaškov.

Hodnota majetku: 2 098 256,58 Eur
Výška vlastného imania: 2 098 256,58 Eur
VH za účtovné obdobie: 45 767,23 Eur

Rozpočtová organizácia

Názov: Základná škola s materskou školou Sama Vozára Hrachovo
Sídlo: Železničná 26, 980 52 Hrachovo
IČO: 37831747
Právna forma: rozpočtová organizácia
Riaditeľ školy: Mgr. Rastislav Bálint
Zástupkyňa riaditeľa: Mgr. Renáta Kýpet'ová
Zástupkyňa za MŠ: Monika Drugdová
Vedúca školskej jedálne: Oľga Kochanová
Účtovníčka: Oľga Škorňová
Telefón: 047/56 95 113
Email: zs.samavozara@gmail.com
Webové sídlo: www.zssamavozara.edupage.org/
Predmet činnosti: základné vzdelanie
Hodnota majetku: 361 345,75 Eur
Výška vlastného imania: 361 345,75 Eur
VH za účtovné obdobie: 41,94 Eur
Počet žiakov ZŠ: 183
Počet detí v MŠ: 35
Obec nemá žiadnu príspevkovú organizáciu, neziskovú organizáciu, ani obchodnú spoločnosť založenú obcou.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: zabezpečiť rozvoj podnikania a služieb v obci, zabezpečiť zateplenie budov, úprava vodných tokov, rekonštrukcia Kaštiel'a a udržanie kultúrnej pamiatky, rozvoj bývania.
Vízie obce: upravená a čistá obec, spokojnosť občanov žijúcich v obci.
Ciele obce: budovanie inžinierskych sietí, protipovodňové opatrenia, oprava a rekonštrukcia budov v majetku obce.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce: Obec leží na juhu Slovenského Rudohoria v Rimavskej kotline, 13 km SSZ až SZ od Rimavskej Soboty.

Susedné mestá a obce: Najbližšia susediaca obec je Vyšný Skálnik, Kociha, Vrbovce nad Rimavou.

Celková rozloha obce: Obec Hrachovo má rozlohu svojho katastra.

Nadmorská výška: Obec leží v nadmorskej výške 273 m, na 4818 s.z.š. a 20 v.z.d.

5.2 Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov: V roku 2023 mala obec 786 obyvateľov.

Národnostná štruktúra: Prevažná časť obyvateľov obce sa hlási k slovenskej národnosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu:

Podľa náboženského významu je v obci prevažne rímskokatolícke vierovyznanie.

Vývoj počtu obyvateľov:

Počet obyvateľov medziročne klesá.

5.3 Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci: K 31. 12. 2023 bolo zaevidovaných na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote približne 35 obyvateľov.

Nezamestnanosť v okrese: K 31. 12. 2023 predstavovala miera nezamestnanosti v okrese Rimavská Sobota 9,82 %, čo je v poradí druhá najvyššia miera nezamestnanosti v porovnaní s ostatnými okresmi v Slovenskej republike.

Vývoj nezamestnanosti: V roku 2023 došlo k výraznejšiemu poklesu miery nezamestnanosti v porovnaní s rokom 2022.

5.4 Symboly obce

Dňa 24. novembra 2001 sa konali prvé oslavy Dňa obce. Na spoločných ekumenických bohoslužbách v evanjelickom kostole, správca rímsko – katolíckej farnosti Mgr. Ján Tarbaj slávnostne posvätil erb, vlajku a pečať obce. Navrhovateľom erbu je prof. Novák, člen Heraldickej komisie MV SR a akademický maliar Ladislav Čisárik ml., ktorí zrekonštruovali symboliku Archanjela Gabriela z pečatidla používaného v našej obci pred 200 rokmi.

Symboly Hrachova sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou HR 238/H-133/2000.

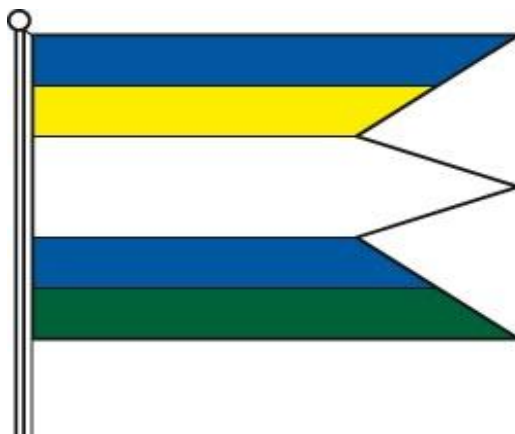
Erb obce:

V modrom štíte vpravo pootočený, na zlatú rovnú trúbu trúbiaci, striebro odetý a striebro krídly Archanjel Gabriel v ľavici so zelenou odvrátenou palmovou ratolesťou.

Vlajka obce:

5 pozdĺžnych pruhov - modrý, žltý a biely (2/6),
- modrý a zelený (1/6), je ukončená dvoma zástrihmi.

Pečať obce:

okružla, v strede s erbom, okolie – kruhový nápis OBEC HRACHOVO priemer 36 mm.

5.5 História obce

Názov obce podľa legendy vytvoril pôvodný majiteľ hrachovského hradu, český rytier Hraško, ktorý osade založenej jeho ľuďom dal svoje meno (L. Kubáni: „- Valgatha“). Postupne sa dotváral z pôvodného Hrachou, cez Harahjou (1360), Hrachowo, maďarské Ráhó, Rimaráhó (1808) až do dnešnej podoby Hrachovo. Písomne je preukázateľne doložená existencia obce z roku 1353 s názvom Hracou. Od roku 1404 bola obec majetkom veľkostatkárskej rodiny Jákófyovcov. V 16. a 17. storočí obec slúžila ako pohraničná pevnosť v boji proti Turkom.

5.6 Pamiatky

Hrad

Podľa historických prameňov stredom obce bol hrad (uvádza sa aj názov hradný kaštieľ), ktorý bol vystavený na kopci. Vznikol v prvej polovici 15. storočia. Legenda, viažuca sa k hradu, opisuje ako hrad spodoboval jednotlivé miery času: 1 veža – jeden rok, 4 brány – štyri ročné obdobia, 12 komínov – dvanásť mesiacov, 52 izieb..., 365 okien. Legenda ďalej hovorí o tom, že v hrade bol väznený Jánošík. (podľa diela prozaika Milana Ferka). Pôvodným majiteľom hradu bol rytier Hraško. Neskôr ho vlastnil rod. Jákoffyovcov. Osud hradu bol spečatený po vpáde cisárskych vojsk, za povstania Františka II. Rákocsiho v prvej polovici 18. storočia, kedy ho značne poškodili. V neskoršom období ďalší majitelia pokračovali v demolácii zvyškov hradu. Ešte v roku 1910 stáli jeho hradné bašty a brána. V prvej polovici 20. storočia (okolo roku 1935) zostalo po hradnom kaštieli iba niekoľko rozsypaných pivníc, lebo posledný majiteľ Gustáv Okolicsány v roku 1907 predal múry hradu tamojšiemu ľudu v dedine na stavebný materiál. Z hradu sa nám do dnešného dňa zachovala časť neskorogotického okna, ktorá je zamurovaná do veže evanjelického kostola. Za najstaršiu pamiatku obce považujeme renesančný kaštieľ. Postavil ho Zigmund Ruthényi so svojou ženou Klárou Palágyiovou v roku 1565. V roku 1727 bol prestavaný na poschodovú budovu a túto podobu má aj dnes. Ku kaštielu patrila aj pekne upravený park so vzácnymi drevinami, rozlohou oveľa väčší ako dnes. V roku 1922 v dudove bola umiestnená jednoročná gazdinská škola, ktorá sa stala základom pre poľnohospodárske učilište s odborom záhradník. Donedávna kaštieľ slúžil ako špeciálna škola. V dnešnej dobe je opustený a chátra. Medzi zachovalé pamätihodnosti radíme aj klasicistickú kúriu, ktorú postavil v roku 1773 František Tihányi.

Kostoly

Na mieste terajšieho evanjelického kostola stál predtým drevený gotický evanjelický kostol a. v. z roku 1485. Z neho sa zachoval už iba renesančný oltár (z roku 1629) a maľované epitafy, boli prenesené do nového evanjelického kostola a. s.. Tento bol postavený v rokoch 1808 v

klasicistickom štýle s barokovými prvkami a dvakrát prestavaný v rokoch 1928 a 1946. Pri oltári sa nachádzajú pochované pozostatky Františka Jákoffyho – pána hradu. V Kostole môžeme vidieť i kamennú krstiteľnicu. Druhý rímsko – katolícky kostol je zasvätený Menu Panny Márii. Bol dokončený v roku 1769. Je postavený v klasicistickom štýle. Uprostred hlavného oltára sa nachádza obraz Panny Márie z konca 19. storočia. V kostole sú i klasicistická kazateľnica a kamenná krstiteľnica z roku 1830.

5.7 Významné osobnosti obce

Hrachovo je rodiskom Sama Vozára (03. 04. 1823 – 05. 12. 1850), básnika, prekladateľa a národovca, autora unikátnej cyklickej skladby „*Ukojenie tóni*“ a politickej brožúry „*Hlas od Tatier*“. V obci sa nachádza dom s pamätnou tabuľou, v ktorom básnik žil. Na miestnom cintoríne je básnikov hrob, o ktorý sa starajú žiaci miestnej Základnej školy s materskou školou Sama Vozára. Ďalším významným rodákom bol Dr. Július Markovič (21. 12. 1860 - 19. 12. 1913), lekár a národovedec, Ľudomil. Písal pod pseudonymom Hrachovský do *Obzoru a Národných novín*.

V obci pôsobili:

- Juraj Bahil (1689 - 1760) - básnik,
- Juraj Gál - člen určenej spoločnosti Malohontskej,
- Ján Braxatoris - rektor hrachovského gymnázia a historik,
- Pavol Markovič - rozprávkár a národný buditeľ.

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci Hrachovo poskytuje:

- Základná škola s materskou školou Sama Vozára (prenesené kompetencie),
- Materská škola (originálne kompetencie).

Obec je zriaďovateľom rozpočtovej organizácie a to Základnej školy s materskou Samou Vozárou Hrachovo, ktorá má právnu subjektivitu. Základnú školu navštevovalo v deviatich triedach celkom 183 žiakov a Materskú školu 35 detí.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na základné školstvo a predškolskú výchovu.

6.2 Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci Hrachovo v súčasnosti poskytuje:

- MUDr. Bronislava Cabanová (od 01. 12. 2021) - všeobecný súkromný lekár, ktorý poskytuje zdravotnú starostlivosť v budove Zdravotného strediska na ulici Mieru každý deň, okrem víkendov a sviatkov.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na rizikové skupiny obyvateľstva.

6.3 Kultúra

Kultúrny dom je udržiavaný v stave, aby sa v ňom mohli organizovať kultúrno – spoločenské podujatia. Organizáciu kultúrno – spoločenských podujatí zabezpečuje obec Hrachovo v spolupráci s miestnymi spoločenskými organizáciami.

Na území obce pôsobí Občianske združenie OZVENY. Predstavuje neziskovú organizáciu na podporu a rozvoj mládeže, detí, žien a obecných aktivít. Vzniklo 03. júla 2000 a štatútom je p. Elena Kubaliaková. Veľkým prínosom bolo zriadenie komunikačného centra s potrebným technickým vybavením s internetom.

13. marca 2007 bolo v obci založené občianske združenie s názvom Miestna akčná skupina Malohont, ktoré predstavuje partnerstvo zástupcov verejného, súkromného a občianskeho sektoru, ktoré pôsobí na území [43 obcí](#). Spája rôznych ľudí a subjekty s rôznymi záujmami, ktorí žijú na jednom území a spoločnými silami sa chcú podieľať na jeho rozvoji.

25. júna 2002 bolo slávnostné otvorenie strediska služieb DOMOVINA. Pre dôchodcov a sociálne odkázaných občanov bola zriadená vývarovňa a jedáleň, ktorá však v roku 2015 ukončila s poskytovaním služieb z vývarovne a obedy dôchodcom sa poskytujú z jedálne ZŠ Hrachovo.

K ďalším záujmovým zväzom patria Základná organizácia slovenského zväzu záhradkárov Hrachovo, Základná organizácie slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Hrachovo, Športový klub Hrachovo a Jednota klubu dôchodcov Slovenska, kde vznikla spevácka skupina Hrachovienka.

V priestoroch suterénu kultúrneho domu je zriadená telocvičňa a fitnesscentrum.

Dobrovoľný hasičský zbor – DHZ dnes pod vedením Ing. Tomáša Kedera začalo fungovať opäť v roku 2014. Začali sa zúčastňovať obvodných i okresných kôl športovej súťaže PD, kde dosiahli veľmi dobré výsledky.

Športový klub Hrachovo pod vedením Mgr. Milana Kedera si najlepšie vedie v bedmintonových súťažiach, v stolnom tenise a cezpoľnom behu, kde naši hráči dosahujú veľmi dobré výsledky. Dobré výsledky dosahujú aj vo florbale a volejbale.

Ďalšími spoločensko – kultúrnymi akciami, ktoré sa uskutočňujú v obci sú tieto podujatia:

- Deň Zeme,
- Deň matiek,
- Majáles,
- Deň detí,
- Deň úcty k starším,
- Katarínska zábava,
- Rodičovský ples.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na kultúrno - spoločenské podujatia.

6.4 Doprava

Dopravu v obci a miestnej časti Svetlá zabezpečuje SAD Lučenec, a.s. - prímestská autobusová doprava a Železničná spoločnosť Slovensko a.s. V obci Hrachovo sa nachádzajú štyri autobusové zástavky a jedna železničná stanica, v miestnej časti Svetlá dve autobusové zástavky.

6.5 Územné plánovanie

Obec Hrachovo má spracovaný územný plán rozvoja obce, tzv. ÚPD rozvoja obce.

6.6 Hospodárstvo

Na území obce Hrachovo sa v súčasnosti nachádza:

- Poľnofarma MOGBI, s. r. o.,
- združenie bývalých urbaristov a pozemkové spoločenstvo Kudláčovo,
- pohostinstvo p. Bartókovej Andrei,
- jedna predajňa potravín COOP Jednota,
- drevárska pila,
- kaderníctvo,
- kvetinárstvo,
- pohrebné služby,
- záhradníctvo.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodárstvo sa bude orientovať na poľnohospodársku a živočíšnu výrobu, lesné hospodárstvo a sociálne služby.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce/rozpočtovej organizácie bol schválený obecným zastupiteľstvom uznesením č. 13/12/2022, zo dňa 12. 12. 2022.

Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena schválená dňa 30. 01. 2023, uznesením č. 33/01/2023 a 35/01/2023,
- druhá zmena schválená dňa 30. 03. 2023, uznesením č. 43/03/2023 a 46/03/2023,
- tretia zmena schválená dňa 30. 05. 2023, uznesením č. 57/05/2023 a 58/05/2023,
- štvrtá zmena schválená dňa 01. 06. 2023, uznesením č. 66/06/2023,
- piata zmena schválená dňa 21. 09. 2023, uznesením č. 80/09/2023 a 81/09/2023,
- šiesta zmena schválená dňa 12. 10. 2023, uznesením č. 92/10/2023,
- siedma zmena schválená dňa 13. 12. 2023, uznesením č. 109/12/2023,
- ôsma zmena schválená dňa 13. 12. 2023, uznesením č. 108/12/2023.

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023 v Eur

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31. 12. 2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	1 192 324,00	1 565 557,28	1 566 101,98	100,03
z toho:				
Bežné príjmy obce	1 139 724,00	1 294 007,64	1 294 013,14	100,00
Bežné príjmy RO s právnou subjektivitou	52 600,00	59 758,32	60 297,52	100,90
Kapitálové príjmy obce	0,00	110 854,30	110 854,30	100,00
Kapitálové príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy obce	0,00	100 937,02	100 937,02	100,00
Finančné príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky celkom	1 192 324,00	1 521 207,72	1 445 683,30	95,04
z toho:				
Bežné výdavky obce	270 767,00	292 666,80	292 481,61	99,94
Bežné výdavky RO s právnou subjektivitou	921 557,00	1 067 545,21	992 205,98	92,94
Kapitálové výdavky obce	0,00	160 995,71	160 995,71	100,00
Kapitálové výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné výdavky obce	0,00	0,00	0,00	0,00

Finančné výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	0,00	0,00
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	44 349,56	120 418,68	271,52

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy:

- v bežnom rozpočte:

- podielové dane predstavovali v roku 2023 sumu 436 400,66 Eur, v roku 2022 sumu 416 639,09 Eur,
- prijaté bežné granty a transfery za obec na prenesený výkon štátnej správy, na prenesené a originálne kompetencie predstavovali v roku 2023 sumu 788 002,64 Eur, v roku 2022 sumu 565 402,12 Eur,

- v kapitálovom rozpočte:

- príjem z predaja elektroenergetického zariadenia – inžinierskej stavby pod názvom: „14487 - Hrachovo - IBV - Rozšírenie NNK” a príjem z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR za účelom realizácie podporeného projektu, resp. stavby: “Rekonštrukcia miestnej komunikácie v obci Hrachovo, miestna časť Svetlá” predstavovali v roku 2023 sumu 110 854,30 Eur, v roku 2022 sumu 0,00 Eur,

- vo finančných operáciách:

- nevyčerpané finančné prostriedky za obec na prenesený výkon v oblasti školstva, prostriedky školského stravovania na stravné z ÚPSVaR, na stravné a réžiu, na úseku preneseného výkonu štátnej správy v oblasti Referenda – „Referendum 2023“ z roku 2022, ktoré predstavovali v roku 2023 sumu 41 732,59 Eur, v roku 2022 sumu 33 815,49 Eur,
- prostriedky rezervného fondu obce predstavovali v roku 2023 sumu 59 204,43 Eur, v roku 2022 sumu 48 300,29 Eur.

V roku 2023 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky:

- v bežnom rozpočte:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poistné a príspevky do poisťovní za obec predstavovali v roku 2023 sumu 122 672,58 Eur, v roku 2022 sumu 125 804,01 Eur,
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poistné a príspevky do poisťovní na prenesené a originálne kompetencie predstavovali v roku 2023 sumu 721 010,45 Eur, v roku 2022 sumu 612 096,69 Eur,
- tovary a služby za obec predstavovali v roku 2023 sumu 146 610,57 Eur, v roku 2022 sumu 164 932,05 Eur,
- tovary a služby na prenesené a originálne kompetencie predstavovali v roku 2023 sumu 262 144,75 Eur, v roku 2022 sumu 180 883,33 Eur,
- bežné transfery za obec predstavovali v roku 2023 sumu 23 198,46 Eur, v roku 2022 sumu 12 699,10 Eur,

- v kapitálovom rozpočte realizované investičné akcie:

- realizácia stavby: „14487 - Hrachovo - IBV - Rozšírenie NNK” – Technická vybavenosť IBV Hrachovo a realizácia podporeného projektu, resp. stavby: „Rekonštrukcia miestnej komunikácie v obci Hrachovo, miestna časť Svetlá“ predstavovali v roku 2023 sumu 136 024,71 Eur, v roku 2022 sumu 0,00 Eur.

7.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31. 12. 2023 v Eur
Bežné príjmy spolu	1 354 310,66
z toho: bežné príjmy obce	1 294 013,14
bežné príjmy RO	60 297,52
Bežné výdavky spolu	1 284 687,59
z toho: bežné výdavky obce	292 481,61
bežné výdavky RO	992 205,98
Bežný rozpočet	69 623,07
Kapitálové príjmy spolu	110 854,30
z toho: kapitálové príjmy obce	110 854,30
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	160 995,71
z toho: kapitálové výdavky obce	160 995,71
Kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	- 50 141,41
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	19 481,66
<i>Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku</i>	- 70 897,17
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 51 415,51
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	100 937,02
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	0,00
Rozdiel finančných operácií	100 937,02
PRÍJMY SPOLU	1 566 101,98
VÝDAVKY SPOLU	1 445 683,30
Rozpočtové hospodárenie obce	120 418,68
<i>Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku</i>	- 70 897,17
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	49 521,51

Prebytok rozpočtu v sume 19 481,66 Eur zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **sa upravuje o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku** zo štátneho rozpočtu a na základe osobitných predpisov podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách **v sume 70 897,17 Eur a takto zistený schodok v sume 51 415,51 Eur** bol v rozpočtovom roku 2023 vysporiadaný:

- z rezervného fondu v **sume 9 682,92 Eur**,
- z finančných operácií v **sume 41 732,59 Eur**.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú:**

- a) nevyčerpané finančné prostriedky **zo ŠR a vlastné prostriedky ŠJ** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku **v sume 70 897,17 Eur**, a to na:
 - prenesený výkon v oblasti školstva – normatívne a nenormatívne (MŠ predškolačky zo ŠR, dopravné, finančné prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti SR ako Príspevok na

špecifiká - Profesionálny rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov) finančné prostriedky na bežné výdavky v **sume 58 536,43 Eur,**

- nevyčerpané finančné prostriedky školského stravovania na stravné z ÚPSVaR podľa ustanovenia § 140 - 141 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v **sume 7 305,20 Eur** (dotácia z ÚPSVaR) a na stravné a režiu v **sume 5 055,54 Eur** (zostatky na účtoch ŠJ), ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

Zostatok finančných operácií v sume 100 937,02 Eur, bol použitý na:

- vysporiadanie upraveného schodku bežného a kapitálového rozpočtu po vylúčení nevyčerpaných finančných prostriedkov zo ŠR v **sume 51 415,51 Eur.**

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v **sume 49 521,51 Eur,** navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu v **sume 49 521,51 Eur.**

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2023 v sume 49 521,51 Eur.

7.3 Rozpočet na roky 2024 – 2026 v Eur

	Skutočnosť k 31. 12. 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	1 566 101,98	1 194 778,00	1 283 664,00	1 283 664,00
z toho:				
Bežné príjmy obce	1 294 013,14	1 162 678,00	1 254 564,00	1 254 564,00
Bežné príjmy RO s právnou subjektivitou	60 297,52	32 100,00	29 100,00	29 100,00
Kapitálové príjmy obce	110 854,30	0,00	0,00	0,00
Kapitálové príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy obce	100 937,02	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31. 12. 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	1 445 683,30	1 194 778,00	1 283 664,00	1 283 664,00
z toho:				
Bežné výdavky obce	292 481,61	267 903,00	271 103,00	271 103,00
Bežné výdavky RO s právnou subjektivitou	992 205,98	926 875,00	1 007 561,00	1 007 561,00
Kapitálové výdavky obce	160 995,71	0,00	0,00	0,00
Kapitálové výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	5 000,00	5 000,00
Finančné výdavky obce	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné výdavky RO s	0,00	0,00	0,00	0,00

právnou subjektivitou				
-----------------------	--	--	--	--

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za konsolidovaný celok

8.1 Majetok v Eur

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2022	Skutočnosť k 31. 12. 2023
Majetok spolu	2 049 994,06	2 238 744,25
Neobežný majetok spolu	1 732 561,86	1 844 477,51
z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 570 347,86	1 648 866,51
Dlhodobý finančný majetok	162 214,00	195 611,00
Obežný majetok spolu	309 947,15	388 278,76
z toho:		
Zásoby	1 316,15	1 615,63
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	4 118,90	35 477,08
Finančné účty	304 512,10	351 186,05
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	7 485,05	5 987,98

8.2 Zdroje krytia v Eur

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2022	Skutočnosť k 31. 12. 2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 049 994,06	2 238 744,25
Vlastné imanie	1 108 069,63	1 152 597,22
z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 108 069,63	1 152 597,22
Záväzky	131 413,79	172 588,55
z toho:		
Rezervy	960,00	960,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	35 298,81	65 841,63
Dlhodobé záväzky	4 773,28	4 047,43
Krátkodobé záväzky	69 774,70	101 739,49
Bankové úvery a výpomoci	20 607,00	0,00
Časové rozlíšenie	810 510,64	913 558,48

Analýza významných položiek z účtovnej závierky za konsolidovaný celok:

- v priebehu roka 2023 došlo k významnému prírastku dlhodobého hmotného majetku z dôvodu realizácie a zaradenia podporeného projektu, resp. stavby: „Rekonštrukcia miestnej komunikácie v obci Hrachovo, miestna časť Svetlá,“ nákupu pozemkov, realizácie a zaradenia stavby: „14487 - Hrachovo - IBV - Rozšírenie NNK“ – Technická vybavenosť IBV Hrachovo, dlhodobého finančného majetku z dôvodu

navýšenia menovitej hodnoty zaknihovaných akcií na meno, krátkodobých pohľadávok z dôvodu predaja elektroenergetického zariadenia – inžinierskej stavby pod názvom: „14487 - Hrachovo - IBV - Rozšírenie NNK,“ finančných účtov, zúčtovania medzi subjektami VS z dôvodu nárastu nevyčerpaných finančných prostriedkov za rok 2023, krátkodobých záväzkov z dôvodu nárastu ostatných záväzkov voči zamestnancom a nárastu zúčtovania s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia a časového rozlíšenia z dôvodu príjmov za prenájom hrobových miest na 10 rokov dopredu, realizácie a zaradenia podporeného projektu, resp. stavby: „Rekonštrukcia miestnej komunikácie v obci Hrachovo, miestna časť Svetlá,“

- v priebehu roka 2023 došlo k významnému poklesu bankových úverov a výpomocí z dôvodu odpustenia návratnej finančnej výpomoci na základe uznesenia vlády SR číslo 459/2023, zo dňa 13. 09. 2023.

8.3 Pohľadávky v Eur

Pohľadávky	Zostatok k 31. 12. 2022	Zostatok k 31. 12. 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4 118,90	35 477,08
Pohľadávky po lehote splatnosti	2 435,02	2 435,02

8.4 Záväzky v Eur

Záväzky	Zostatok k 31. 12. 2022	Zostatok k 31. 12. 2023
Záväzky do lehoty splatnosti	74 547,98	105 786,92
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky za konsolidovaný celok:

- v priebehu roka 2023 došlo k významnému prírastku pohľadávok z dôvodu predaja elektroenergetického zariadenia – inžinierskej stavby pod názvom: „14487 - Hrachovo - IBV - Rozšírenie NNK“ a záväzkov z dôvodu nárastu ostatných záväzkov voči zamestnancom a nárastu zúčtovania s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia.

9. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov za konsolidovaný celok v Eur

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2022	Skutočnosť k 31. 12. 2023
Náklady	1 229 000,16	1 417 491,51
50 – Spotrebované nákupy	188 011,61	266 196,46
51 – Služby	99 131,46	104 110,98
52 – Osobné náklady	767 075,85	885 034,97
53 – Dane a poplatky	3 586,30	3 793,64
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	77 441,78	55 840,11
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	87 632,01	94 419,83
56 – Finančné náklady	6 121,15	3 895,52

57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	0,00	4 200,00
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	1 246 421,78	1 463 300,68
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	53 109,02	58 890,36
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	6 328,00	6 272,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	461 001,27	481 497,24
64 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	123 070,00	76 118,60
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2 160,00	960,00
66 – Finančné výnosy	0,00	33 397,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	600 753,49	806 165,48
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	+ 17 421,62	+ 45 809,17

Hospodársky výsledok (kladný) v sume + **17 421,62 Eur** bol v roku 2023 zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Hospodársky výsledok za rok 2023 (kladný) vo výške + **45 809,17 Eur** bude v roku 2024 zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza významných položiek nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom:

- v priebehu roka 2023 došlo k významnému prírastku nákladov na spotrebované nákupy, osobných nákladov, nákladov na odpisy a rezervy,
- v priebehu roka 2023 došlo k významnému prírastku tržieb za vlastné výkony a tovar, daňových a colných výnosov a výnosov z poplatkov, finančných výnosov, výnosov z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC,
- v priebehu roka 2023 došlo k významnému poklesu ostatných nákladov na prevádzkovú činnosť a ostatných výnosov z prevádzkovej činnosti.

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v Eur	Účel
Banskobystrický samosprávny kraj	500,00	na akciu: Dni obce Hrachovo
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	3 000,00	na dobrovoľný hasičský zbor

Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group	150,00	na zakúpenie pomôcok na revitalizáciu areálu v obci
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	33,96	na cestnú dopravu
Ministerstvo financií SR	15 144,93	na krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	5 200,00	na projekt: „Riešenie migračnej krízy v obci Hrachovo“
Ministerstvo vnútra SR	4 320,77	na matriku
Ministerstvo vnútra SR	18,00	na register adries
Ministerstvo vnútra SR	259,38	na register obyvateľov
Ministerstvo vnútra SR	86,97	na životné prostredie
Ministerstvo vnútra SR	144,83	na civilnú ochranu
Regionálny úrad školskej správy v Banskej Bystrici	663 187,00	na normatívne finančné prostriedky - ZŠ
Regionálny úrad školskej správy v Banskej Bystrici	51 769,30	na nenormatívne finančné prostriedky - MŠ, ZŠ
Ministerstvo vnútra SR	680,00	na príspevok za ubytovanie odídencom z Ukrajiny
Ministerstvo vnútra SR	680,00	na „Referendum 2023“
Ministerstvo vnútra SR	3 120,32	na „Voľby do NR SR 2023“
Ministerstvo životného prostredia SR	8 990,50	na projekt: „Rozvoj energetických služieb v obci Hrachovo“
Národný inštitút vzdelávania a mládeže	4 818,00	na národný projekt: „Podpora pomáhajúcich profesií 3“
Obec Selce	40,00	na rekonštrukciu obkladu v Materskej škole Hrachovo
Poľnofarma MOGBI spol. s.r.o.	500,00	na akciu: Dni obce Hrachovo
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	22 995,10	na stravné
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	199,20	na školské potreby hmotná núdza
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	780,00	osobitný príjemca prídavkov na deti na výživu
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	192,25	na § 54 ods. 1 písm. c) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rámci projektu „Podpora udržania pracovných návykov – PUPN“
Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR	1 192,13	na úsek stavebného poriadku

V roku 2023 rozpočtová organizácia prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v Eur	Účel
Katolícka univerzita v Ružomberku	6,30	príspevok na 1 hodinu rozboru pre cvičnú školu (prax)

Prijaté bežné granty a transfery boli účelovo učené na bežné výdavky a boli použité v súlade s ich účelom.

10.2 Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2023 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 1/2019 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce Hrachovo právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v Eur	Suma skutočne použitých prostriedkov v Eur
Občianske združenie OZVENY	na fašiangy 2023 (tvorivá dielňa – fašiangové špeciality), úprava verejného priestranstva v okolí budovy OZ OZVENY - výsadba kvetov a kríkov, údržba jazierka, kosenie a pod, Čaj o piatej - posedenie s dôchodcami pri heligónke, Svetlušky – lampiónový sprievod ulicami obce pre deti Materskej školy Hrachovo	800,00	800,00
Základná organizácia SZPB	na občerstvenie na výročnú schôdzu členov a darčeky pre jubilantov ZO SZPB Hrachovo	200,00	200,00
Športový klub Hrachovo	na záujmovú a športovú činnosť žiakov a dospelých, s celoslovenskou pôsobnosťou v súťažiach bedminton, stolný tenis a cezpoľný beh, rekreačné vyžitie mládeže obce vo florbale, volejbale a iné	500,00	500,00
Jednota klubu dôchodcov	na autobusový zájazd - zámok Halič Galicia Nueva - preprava osôb	200,00	200,00
Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Hrachovo	na statický posudok praskliny v múroch evanjelického a.v. kostola v Hrachove, ako aj v klenbe evanjelického a.v. kostola v Hrachove	2 500,00	2 500,00

10.3 Významné investičné akcie v roku 2023

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

a) obec

- Účtovná jednotka zrealizovala v roku 2023 projekt, resp. stavbu: „Rekonštrukcia miestnej komunikácie v obci Hrachovo, miestna časť Svetlá.“

b) rozpočtová organizácia

- Účtovná jednotka nemá obsahovú náplň pre uvedený článok.

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

a) obec

- Účtovná jednotka pripravuje: Rekonštrukcia ciest – ulica Kováčska a časť ulice Mieru smerom ku družstvu, taktiež pripravuje: „Rekonštrukcia objektu v obci Hrachovo pre rozvoj podnikania,“ ktorá bude realizovaná cez akčný plán MAS Malohont, vybudovanie cestnej komunikácie a chodníka v lokalite IBV Hrachovo a „Rekonštrukcia ordinácie všeobecného lekára“ v Zdravotnom Stredisku Hrachovo.

b) rozpočtová organizácia

- Účtovná jednotka nemá obsahovú náplň pre uvedený článok.

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nie je vystavená žiadnym rizikám a neistotám.

Schválil: Ondrej Knechta

Vypracovala: Ing. Michaela Vývleková

V Hrachove, dňa 10. 05. 2024

Prílohy:

- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky.
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke.